

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONÁ.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ
EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendes tagdíja évi 200 lel, kisgazdák, gazdatárszék és gazd. alk. részére 150 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelfigyelő bizottság felfigyelése mellett felelős szerkesztő és kiadó;

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lel Negyed évre 100 lel
Fél évre 200 lel Egyes szám 8 lel

Lapunk minden számának címszalagjára reávezetjük az egyesületi tagok és az előfizetők tagdíj-, illetve előfizetési díjhátrálékát. Arra kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy a címszalagon kimutatott hátrálékot az E. G. E., illetve az Erdélyi Gazda kiadóhivatala címére, külön felszólítás bevárása nélkül beküldeni sziveskedjenek.

A magyar gazdaifjak nevelése.

Csak azt a nemzetet tisztelik, becsülik és respektálják más nemzetek, amely magát is sokra becsüli. Csak abban biznak, amelyik önmagában is bizik és csak annak a nemzetnek jövőjében hisznek, amely maga is rendületlenül hisz benne.

A romániai magyar gazdaifjak az elemi és középiskolákban megszerezhetik az általános műveltség alapfeltételeit ma még részben, de már nem egészben magyar nyelven. *Mezőgazdasági szakismereteket azonban sem alsó, sem közép, sem felső fokon magyar nyelven nem szerezhetnek.*

A romániai magyarságnak igen nagy százaléka földműveléssel foglalkozik. Ez a társadalmi osztály sem alsó, sem közép, sem felső fokon nem gyarapíthatja és fejlesztheti szakismeretét anyanyelvén immár egy éviizede.

Ahoz, hogy az erdélyi magyar földművelő nép bizni tudjon önmagában és hinni tudjon jövőjében, fejlett mezőgazdasági kultúrára és gazdag szakismeretekre van szüksége. Ennek hiányát érzi a földművelő nép, érzi az öszmagyarság és érzi a magyar közélet egyaránt.

Ha a tudás fegyverével küzd a földművelő a megélhetéséért, akkor bizik önmagában és nemzete jövőjében egyaránt és önludatosan képes saját maga kitűzni céljait és megválasztani a célok eléréséhez szükséges eszközöket.

Az EGE. igazgató választmánya az erdélyi magyar földművelő nép életének úterén tartja a kezét. Érezte és érzi állandóan a bajok súlyát, anyagi erők hiánya miatt azonban segíteni nem tudott.

Egy magát megnevezni nem akaró, nemes szívű tagtársunk az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatásügy alapjainak megvelése céljából az EGE. javára 100,000 lejes alapítványt tett. A EGE. igazgató választmánya a

szakoktatásügyi bizottságot kérte fel az alapítvány felhasználási módjára való javaslatlétel céljából.

Ez az összeg nagy áldozat a közért egy embertől. De százazrek és milliók vannak, akik ennek az összegnek töredékelt áldozhatnák a nemes célra. Ha az áldozatok hatását és erkölcsi súlyát mérlegelnék a gazdák százazrei és milliói, bizonyára megnyílna sokaknak a tárcája, miáltal megoldhatnók a magyar gazdaifjak nevelésének és oktatásának ügyét és megadhatnók az önbizalmat a jövőbe vetett hitet, megszerezhetnók számukra a tiszteletet, becsülést és respektust egyaránt.

Cukorrépaérés.

Irta: Elek Ferenc.

Már hatodik hónapja küzd a gazda répával és gyakran látható, hogy most, midőn a répakiszedés derekán vagyunk, az rosszabb képet mutat, mint a vetés harmadik hónapjában. Amíg a gyökér persze nem látható, addig az érettség fokára külső jelekből kell következtetni.

Tekintet nélkül a talaj előkészítésére és a kártevőkre, június végéig nagyrészt minden répa egyformán fejlődik és csak július hótól kezdve indul meg a répatáblák között a nyílt verseny, csak ez időtől kezdve tűnnek ki az előző bünök, nagyrátkán a tultrágyázások eredményei.

A rendszeren táplált répának júliustól októberig kellő időjárásnál július elsejei sulyának 2—3-szorosára kell gyarapodnia. A levézet júliustól augusztusig szintén gyarapodik, lében dus és élénk fényű, zöldes színű. Szeptembertől kezdve apad, de a gyökérnek annál inkább nőnie kell. A levélérés tetőpontja körülbelül augusztus közepén áll be, ezután a szín halványabb zöld lesz, az idősebb levelek sárgászöldek, utóbb egész sárgák, míg végül előbb az egyik oldalon, utóbb a másikon alulról felfelé sárgásbarna színnel teljesen elszáradnak.

A rendszeren táplált répa sulya és cukortartalma júliustól kezdve állandóan növekszik, bizonyítja ezt a következő próba: 1927 július 11-én egy négyzetű répa átlag 53 darab répát adott, darabonként 11.2 dgr. sullyal, vagyis magyar holdankint 61.64 mázsát, 14.7% cukortartalommal. Augusztus 4-én ugyanilyen próba adott négyzetölenként 43 darab répát, darabonként 19.2 dgr. sulyban, vagyis magyar holdankint 108 mázsát, 17.8% cukorral. 23 nyári nap alatt a répa eszerint sulyának 71.5%-ával gyarapodott és cukortartalma 3.1%-kal. Hogy a magyar holdankinti terméstartalom mégis csak 50.7%-ot tett ki, ez az illető tábla klegyenli-

tetlenségének tulajdonítható. A répa levézetén gyakran az vehető észre, hogy ez már júliusban nem növekszik, megáll, vagy apad, a színe világos-zölde és széle rozsdaszínű, ez annak a jele, hogy a répatábl gyenge trágya-erejű, nitrogénben szegény.

Nitrogénben szűkölködő talajon a levézet szeptember elején a júliusi levézet egyharmadára csökken és mielőtt a levelek elfonnyadnának, világos barna színt öltönek. Minél sötétebb színű a levél fonnyadás előtt, annál sötétebb a hervadási barnaság. A nitrogénhiány a cukortartalomra nincs lényeges befolyással, a trágyában szegény földön termelt répa polarizációja sem mutat sokkal kevesebbet, mint a trágyadus talajon termelté.

Nitrogénben gazdag földben a levézet szeptemberig állandóan növekszik, mennyisége szeptemberben sem apad, aránylag még több, mint júliusban volt: színe egész a hervadásig sötétzöld marad. A répa sulya folyton gyarapszik. 1927 augusztus 4. és szeptember 10. között 30 nap alatt a suly 24% kal emelkedett.

Ahol a talajban foszforsavhiány van, ott a levézet júliusban még zöld, ettől kezdve azonban lassan visszacsik, elveszti előbb a fényét, utóbb a színét, a hervadásnál ellapul, nem törik, borszerűvé nyulik és nem görbül felfelé. A répa ez esetben júliusi sulyának csak körülbelül kétszeresét veszi fel.

Ahol a talaj káliumban szűkölködik, a répa augusztus végén már színűdik, gyökere külsőleg barnás színű, felvágva pedig a husa sárgás. A levézet júliusban még dus és husos, de augusztusban már a júliusi levézetnek csak a fele van meg. A levelek fényesek, sötétzöldek, de szinte átlátszóan vékonyak. A levél szárán sötétbarna hosszukás foltok keletkeznek és annyira kifordulnak, hogy a konvex oldal felfelé fordul. A cukortartalom persze állandóan apad.

Ott, ahol a talaj túl van trágyázva, a növényzet buja lesz és a hervadás később áll be, a répagyökerek nagyok és zöldes színűek.

Hogy normális répát kaphassunk, talajunkat állandóan felügyelet alatt kell tartanunk és ne feledjük el, hogy az érés befejezéséhez több foszforsavra és kálira van szükségünk, mint nitrogénre.

Az érés akkor fejeződött be, midőn a répa sem sulyban, sem cukortartalomban nem gyarapszik többet, a szivlevek megsárgulnak és a gyökér a földből táplálékot többé nem vesz fel. A kellő kiszedési időt eltalálni, a gazdára sokat jelent, mert tavaly a szeptember 1-én kiszedett répa magyar holdankint 128 q-t, szeptember 20-án kiszedett répa magyar holdankint 146 q-t, az október 20-án kiszedett répa magyar holdankint 173 q répát adott; 50 nap alatt a répa szeptember 1-i sulyának 35.1%-át vette fel, míg az utolsó 30 nap alatt önsúlyát 18.4% kal gyarapította.

**„Gazdák” általános biztosító
Részv.-társ.-nál.**

Székhelye: Arad. Allgazgatóságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszegben. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülhetnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatót nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

A manőver és a gazdák.

Irta: Dr. Eöry István.

Egy másik cikkben a rendes évi fegyvergyakorlatok jelenlegi rendszeréből eredő közgazdasági hátrányok enyhítésének igen könnyen keresztül vihető módozataival foglalkoztam, itt arra óhajtók rámutatni, mi módon lehetne az egyeseket sújtó aránytalan terheken könnyíteni.

Nálunk még nincs bevezetve az a régen ismert, teljesen bevált rendszer, hogy az időközi fegyvergyakorlatok idején szükséges, az év többi részében a katonaságnál felesleges, számfelüli lovakat az állam „létszámban tartása” s azokat költség kiméleésből arra alkalmas, megbízható egyéneknek, elsősorban mezőgazdák-
nak adja ki tartásba, kik azokat állandóan katonai szolgálatra alkalmas állapotban tartani s behívásra meghatározott tartamu időre bevonultatni tartoznak.

E helyett nálunk a *polgári községek* tartoznak a hadgyakorlatokhoz szükséges állatok, járműveket és hámozkat stb. kiállítani.

Ez a kötelezettség tehát tulajdonképpen *egyetemleges a község összes, vagy legalább is állattartó lakóinak közös köteleessége, közös terhe volna*, a gyakorlatban azonban a kérdést úgy oldják meg, hogy a hadi célokra előre összeírt állatok és járművek stb. közül azokat vonultatják be, akiket a Sors kegye és akaratának helyi végrehajtói erre esetenként kirendelnek.

Járásunkban 1925-ben Borosbocsárd és Boroskrakkó stb. igen ügyesen úgy oldották meg a kérdést, hogy közös számlára beszerezték az állatokat, a hadgyakorlat után eladták, a felmerült különbözetet aztán felosztották az állattartó gazdák között, kik a fejenként, állataik számának arányában rájuk esett néhány lelt kész örömmel és minden zúgodás nélkül megfizették.

A községet terhelő súlyos kötelezettséget így megosztották egymás között, azt a terhet jóformán meg sem érezték, érezhető kárt senki sem szenvedett, a község kötelezettségét mégis pontosan teljesítette.

Természetesen, ezt csak abban az esetben lehet ilyen szerencsésen megoldani, ha a vezetőség jóindulatán kívül, legalább pár napi idő áll rendelkezésre a szükséges összeg előteremtésére s a célnak megfelelő állatok beszerzésére.

Ha azonban ez a kötelezettség a községeket hosszabb időn keresztül terheli és nem volna csak átmeneti jellegű, kormányintézkedéssel lehetne a községeket kötelezni arra, hogy a velük idejében, jó előre közölt időpontra a szükséges számú, katonai célokra megfelelő állatokat beszerezzék és készenlétben tartásuk.

A bevonultatás és az újraértékesítés időpontjáig az állatok használat fejében tartásba volnának megbízható gazdáknak kiadandók s így el volna érve, hogy e különben nagyon súlyos terhet a törvény intenióinak megfelelően tényleg a község lakói s nem egyes kiválasztott szerencsések viseljék s ez a terhet így megosztva igazságos, arányos és elviselhető volna.

Benne van a köztudatban, hogy az állam polgárainak teherbíró képességét a közterhek viselése szempontjából teljes mértékig igénybe veszi.

Ennek dacára megvagyok győződve s a fentemlített községek példája megmutatta, hogy a nép a községet terhelő kötelezettség pontos teljesíthetése céljából erre az áldozatra mégis kész, az elől el nem zárkozik. És ez természetes. Mert bár önként érihető, hogy a község azon lakói, kiket nem kényszerítenek arra, hogy a község terheit maguk viseljék, vagyis a köztől fegyvergyakorlatra nem vonultatnak be semmit, önként nem fogják felajánlani áldozataikat, de ha tudják előre, hogy lényegtelen összeg elle-

nében bizonyosan megszabadulhatnak az őket vagyonukban s a tulajdonjoguk szabad gyakorlásában teljesen lehetetlenné tevő kényszerintézkedésektől s az ezekből származó tetemes károktól, zúgodás nélkül, sőt szívesen fognak az ilyen irányú intézkedéseknek eleget tenni.

Indokoltnak látnám ilyen irányú előterjesztés tételére céljából a Mezőgazdasági Kamara megkeresését.

A dohány termelése és jövedelmezősége.

III.

A dohánymunka március 10–15-ike körül kezdődik a melegágyak készítésével. A melegágyakat régi trágyadomb helyére, vagy annak közelébe ne tegyék, mert a lóféreg át-vándorol a melegágyakba és turásával sok kárt okoz. Nem szabad több évben ugyanazon helyre melegágyat rakni, ha azonban azt nem kerülhetjük el, akkor a régi melegágyat előző nyáron hordjuk el s a melegágy helyét ősszel jó mélyen szentsük fel, hogy a kártékony rovarok és azoknak álcái ezáltal elpusztuljanak. A melegágyakhoz friss szalmás szarvasmarha-, ló-, vagy juhtrágya szükséges. Külön sem a juh-, sem a lótrágya nem jó, mert az tulságosan meleg. Minden egyes hold föld beültetéséhez egy 140 cm. széles, 10 méter hosszú, 50–60 cm. magas melegágyat kell készítsünk, azt érett és megrostált pórtágyával kell hogy meghordjuk, kb. 8–10 cm. vastagon és abba elhinteni a már előzőleg csirázott magot. A mag csiráztatása meleg helyen tiszta felhígított marhatrágyában történik.

A melegágy takarója gyékényből, vagy rozsszalmából készül, de a célnak megfelel a nádszálakból vékony galvanizált dróttal sűrűn átfont takaró is. Ezenkívül szükséges nappali takarónak a molinó, ami a melegágy nagyságú, rá-mára szegezett „molinó” nevű vászonanyagból készül.

A dohánymelegágyakat rendszeren öntö-zük, gyomláljuk és állandóan figyelemmel kísérjük a palánták fejlődését. Öntözéshez lágy folyó- vagy esővizet használunk. Ugyelünk arra, hogy a forró nap, vagy záporosó a melegágyakat takarítlan ne érje. Ha a palánták második pár levele kifejlődött, tovább már gyorsan nőnek. Négy stb. levélre való kifejlődése után május 10–15-ike körül veszi kezdetét az ültetés.

Az ültetés sorokban történik, a sorokat az erre a célra elkészített sorjelző gereblyével húzzuk, melyet a monopol által engedélyezett (bánáti leveleknél 60 cm.) sortávolságra kell beosztani. Száraz időben vízzel ültetünk, hogy a palánta gyökerei beiszapolva, a talajba könnyebben beilleszkedjenek. Egy hold dohányföld beültetéséhez 8–10 napszamos szükséges. A dohány legnehezebb és legfontosabb munkája az ültetés, nagyon kell vigyáznunk arra, hogy a föld rendszeren be legyen állítva, a dohánytáblánk hlányos, hézagos ne legyen, mert csak úgy kaphatunk rendes terméseredményt, ezért időbízben átvizsgáljuk a dohánytáblát s a hiányokat pótoljuk.

A kiültetett fiatal palánta nagy ellensége a csimaz és a drótféreg, ezek a földalatti részek elragásával sok palántát kipusztítanak; a sároshátú bogár pedig a földfelületi szárrészeket rágja el. Ezeket tehát a dohányföldünk-ből, amennyire csak lehet, pusztítsuk.

A dohány kapálása június elején kezdődik. Az első két kapálást lókapával is végezhetjük. A kapálást mindannyiszor ismételnünk kell, valahányszor a föld elgyomosodik. Azonban 2, legtöbb 3 kapálás rendszerint elegendő, mert a dohány hamar fejlődve, a földet annyira beárnyékolja, hogy közötte gyom nem nőhet.

Július végén, augusztus elején a dohány virágzik. Ha a dohányt magot termelni hagyjuk, a levelek fejlettebbek, kisebbek lesznek

és később érnek be, tehát igyekeznünk kell a dohánnyt a virágtól megszabadítani. Ez az ugynevezett bugázás úgy történik, hogy a virágcsomót az alatta levő 2 kis levéllel együtt a szárról letörjük és ugyanakkor végezzük a kaccsozást is, vagyis az anyalevelek nyele mellől kiinduló hajlásokat is letörjük. Így egy-egy dohányszáron 12–14 levél marad. Egy hét múlva a honaljhajítások újra jelentkeznek, ezeket ismét leszedjük.

Augusztus 20-ika körül a kétszer megkaccsozott dohány alj- és középlevelei érni kezdenek. A dohány zöld érettségét mutatja a színe elsősorban, ha a haragoszöld szín kezd világosodni, továbbá, ha a dohánylevél felülete tapintás által sima, nem érdes és nem szőrös, akkor a dohánylevél érett és leszedhető. A szedést osztályozással végezzük. Leszedjük először a középleveleket, azután az aljleveleket és végül a csucs-, vagy hegyleveleket. Ha szedés-kor nagy szárazság van s az aljlevelek már a száron száradni kezdenek, akkor a szedést az aljleveleken kezdjük, mert ha ott hagyjuk, azok felsülnek, a nap melege összeégeli és így értéktelenné válnak. A száráról letört dohánnyt árnyékos helyen csomókba rakjuk s ha annyi gyűlt, hogy egy szekér megrakodik, szekérre rakjuk és a szárítóba visszük. Harmatos dohánnyt ne szedjünk, mert az könnyen összemergeszik a csomókban. Forró napsütéses déli órákban dohánnyt szedni nem szabad, mert az akkor szedett dohány összeég. A dohányszáritóban csomókba rakott dohánnyt fonnyadni hagyjuk, hogy a fűzése könnyebb legyen. 10–12 órát a dohány csomókban állhat, de több ideig ne hagyjuk fűzelen, mert megfűlled.

A fűzés egy 70–80 cm. hosszú acél-tű segítségével történik (a tűnek egyik vége lándzsá-
alaku, a másik vége a spárga befűzésére alkalmas) egy 5 méteres hosszú dohányspárgára. Egy spárgára 2 és féltű dohánnyt fűzünk fel.

A spárgákra felfűzött dohánnyt szokták ágasokon szabadban is fonnyasztani, de ha elegendő hely van a szárítóban, jobb odarakni egyenesen, mert ott egyenletesebben szárad. A spárgákat mindaddig, amíg a dohány ki nem szárad, nem szabad olyan közel tenni egymáshoz, hogy a felfűzött levelek egymást érhék. 20–25 cm. távolság kell legyen a zöld dohánnyal teli spárgák között.

A dohánypajta ablakait és ajtóit száraz-időben napközben nyitva hagyjuk, hogy minél nagyobb levegőmozgás legyen a pajtában.

A dohánnytörés és fűzés szeptember 10-ig befejezést nyer. A monopol alkalmazottainak utasítása szerint és az általuk megjelölt időben, de legkésőbb november elején veszi kezdetét a csomózás. A válogatásra és csomózásra nagy gondot kell fordítani, mert a dohány beváltása szín, épség és nagyság szerint történik. A sárga, vagy világospiros ép levelek értéke kétszerannyi, mint a rongyos, zöld, vagy sötétbarna színűeknek. Tehát nagyon vigyáznunk arra, hogy egycsomóba egyforma színű, épségű és nagyságú levelek kerüljenek. A dohánytermelési szerződés részletesen leírja, hogy szín, nagyság és épség szerint hány osztályba tartozik a dohány, azt minden termelő a csomózás megkezdése előtt figyelmesen olvassa át.

A felcsomózott dohánnyt száraz helyen bányákba (rakásokba) rakjuk. Vigyáznunk kell, hogy a bányákban a dohány meg ne melegedjen, ezért, ha csomózás-kor a dohány tulnyirkos volt, vagy csomózás után az időjárás nyirkos, a bányákat kétszer is átforgatjuk.

A beváltásra való beszállításra a dohánnyt a kiválogatott minőségek szerint bálókba pakoljuk. Rendkívül fontos, hogy egyminőségű dohány kerüljön egy bálba, mert beváltásnál egy csomag gyengébb minőségű dohány az egész bál értékét elronthatja.

Az elmondottak tanúsága szerint tehát nem olyan ördögi mesterség a dohánytermelés, hogy ahhoz okvetlen szakmunkásra legyen szükség, ha azt akarjuk, hogy dohánytermésünk tényleg jövedelmező legyen, kerüljük a drága

Mi a Dr. Bíró-féle Lactil tejoltó?

A Dr. Bíró-féle LACTIL tejoltó olyan folyadék, melyből már nagyon kis mennyiség is elég ahhoz, hogy tetemes mennyiségű tejet megfelelő előkészítés után sajtra és savóra úgy bontsa szét, hogy a sajt a tejben levő zsírtartalmat is magába zárja (különbség a túrótól). Az eljárás a Dr. Bíró-féle tejoltóval a következő: Az este fejt tejet tiszta hűvös helyre tesszük el. Reggel keverjük fel jól a tejet, hogy a felszínen összegyűlt zsírtartalma (tejszín) a tejben ismét egyenletesen legyen eloszolva. Azután enyhé tüznél melegítsük föl 35'—39' C hőfokra. (Erre a célra szerezzünk egy fürdőhőmérőt, mely bármely látszerésznél kapható.) Ekkor a megfelelő mennyiségű tejoltót (20 liter teje 1 kávéskanál oltót számítva) 1 deci tiszta vízbe keverjük be és ezen keveréket öntsük élénk keverés közben apródonként a meleg tejhez. Födjük be az edényt és csak annyi tüzet hagyjunk az edény alatt, hogy a leoltódás ideje alatt, mely rendszeren 40—45 perc alatt megy végbe, kb. 30°—35' C meleg maradjon. Ezen idő alatt a tejet keverni nem szabad. Ha az idő letelte után a fedőt leemeljük az edényben az édessavó alatt a leoltott sajt ülepedett le. A levált sajtot azonban még egész tömegében átjárja a savó, amelyet, hogy a préselés alkalmával tökéletesebben távolíthassunk el, főzőkanállal vagy éles élű lapátszerűen megfaragott faléccel hasítsunk össze-vissza annyira, hogy az egész masszát dionagyságnyra darabolódjon széjjel.

Ezután az egész masszát, erre a célra, nem túlságos sűrű vászonféléből varrt zacskóba tesszük be, melyet alkalmas helyre akasztva kezeink között nyomkodunk, hogy a savó legnagyobb részét eltávolítsuk. Ennek megtörténtével ürítsük a zacskóban levő, még spongyaszerű sajtot egy tiszta vászonruhába és helyezzük be egy zománcos vasfazékba, melynek fenekére 2 darab hasított fát helyezünk el, melyek fölé egy kerekre vágott deszkát teszünk. Kendővel együtt erre a deszkára helyezzük a sajtot, simán hajtogassuk át a kendő csücskeit a sajticipó fölött és e fölé tegyünk ugyanolyan kerek deszkát, amilyen a cipó alatt van. A fazekat tegyük száraz, nem hideg helyre, neheztük meg valami súlyosabb tárgygal (1 kg. sajtra 10—12 kg. nehezék súlyt számítva.) és hagyjuk így 24 óráig állani. A fenék deszka alatt, a fenék üresen maradt részében leülepedett savot ez idő alatt 1—2-szer öntsük ki. (Lyukas fenékű, vagy fenéknélküli fazék e célra jobban megfelel, mert így a savó elfolyhat.) Azután emeljük le a nehezéket, vegyük ki a sajticipót óvatosan és az egyik kerek deszkán helyezzük el hűvös, száraz, éléskamrába 2 napra. Ezután a már némileg meg kérgesedett sajtot be lehet sózni, ami aképen történik, hogy megfelelő nagyságu edényben, enyhén langyos vízben annyi sót oldunk fel, hogy a sóoldatba merített tyuktojás alá ne merüljön (10 ltr. vízre 1/4 kg. sőt ha teszünk). Ebben a sós fürdőben 24 óráig hagyjuk a sajtot, majd innen kivéve tiszta ruhával megtöröljük. A még nyirkos cipót mindenütt finomra örölt sóval bedörzsöljük, ráhelyezzük tiszta deszkára, letakarjuk rostával és a pincébe helyezzük el érlelésre. Az érlelés 4—6 hétig tart és akkor fejeződött be, ha a sajt fehér színe, hogy úgy mondjuk: elszalonnásodik, mely folyamat a kéregnél kezdődve hatol a cipó közepe felé. Csak a léghuzatmentes, nem hideg és némileg nedves levegőjű pincében fog a sajt nemes érlelődése tökéletesen végbe menni. Miután a Dr. Bíró-féle LACTIL tejoltó állandóan egynemű összetételű készítmény, az előirt eljárás pontos betartásával garantálja a sikert és oly, a svájci lyukas sajtokhoz hasonló sajt jön létre, amely kinézésre, izre és zamatra a legkényesebb ízlést is kielégíti. Némi gyakorlat után a Dr. Bíró-féle LACTIL tejoltóval állandóan egyforma sajtot fogunk létrehozni, amely ott, ahol tej bőven rendelkezésre is áll, mint kereskedelmi cikk is bőven fogja jutalmazni a sajt készítésre fordított fáradságot és befektetést. Tartsuk tisztán a sajtgyártáshoz szükséges edényeket és ha keverék tejet dolgozunk fel, ügyeljünk, hogy egyik-másik tej ne álljon közel az összefutáshoz, hanem az ilyen tejet inkább oltuk le elkülönítve és az ilyen sajtot tartsuk egy nappal tovább sósvízben. Az éró sajtot a pincéből naponta fel kell hozni, száraz ruhával ledörzsölni, esetleges penészedő részeket sóval ledörzsölni és megfordítva a deszkáján a pincébe visszatenni.

A Dr. Bíró-féle LACTIL tejoltó tehát szembeöltő tulajdonságai következtében, mint egyenletes alvasztás, finom törés lecsapás, stb. finom sajtok készítéséhez nélkülözhetetlen specialis szerré lett. Az eljárás sokkal egyszerűbb az adagolás sokkal pontosabb mint a por oltóknál.

MINŐSÉGE tisztább, jobb és a lehető legnagyobb tartóssággal bír. Hatásossága még félévi állás után sem csökken. 1 kiló LACTIL ára Lei 80.— üveggel Lei 90.—

Dr. BIRÓ gyógyszerháza és vegyészeti laboratóriuma Cluj-Kolozsvár.

Fontos készítmény még gazdák részére a laboratóriumomban előállított „TITÁN” nevű hivatalosan kiprobált és mesés hatásának talált tengeri hagymából készült szer: patkányok és mezei egerek irtására. Uradalmaktól, gazdáktól számtalan elismerő nyilatkozat jön naponta. 1 doboz „Titán” ára Lei 30.—

Cheagul Lactil Dr. Biró

Cheagul LACTIL Dr. Biró este un lichid, întrebuițând din acest lichid o cantitate mica este suficient de a încheaga o cantitate mare de lapte, fără ca sa descumpiune grăsimea din lapte. Modul de întrebuițare al cheagului LACTIL Dr. Biró: Laptele smuls de cu seară se pune la un loc răcuros, dimineață amesteca bine laptele ca grăsimea (smântana) adunată in timpul nopți să fie bine disolvată. Dupa procedeul de mai sus îl incalzem la 35°—39° C. (Putem procura acest termometru de la or-care optician). Atunce luăm o cantitea oare care de cheag (la 20 kg. lapte punem cheag circa o linguriță de cafea) și îl turnăm 1 decilítu de apă curată amestecându-l încintinou, îl turnăm in laptele încalzit. Acoperim imediat vasul și lăsăm atât foc subt acest vas până se termine inghegarea, care nu durează mai mult de circa 40—45 minute la o caldură de 30—35° C. In timpul aceasta nu este permis a amesteca laptele. După trecerea acestui timp, ridicam capacul și constatăm că dedesuptul zerului sa deus cașul, scoțând cașul afară care încă are puțin zer ca să putem al pune in mod cât mai repede la tipar, vom lua o lingură de supă sau o lopațică mică de lemn și îl vom tăia in bucați până devine o masă cât o nucă de mare.

După acest procedeu vom lua acest amestec și îl vom pune intrun sac de pânză agătându-l intrun loc potrivit și din când in când îl vom frământa ca să se elimine complect zerul, după aceasta operațiune vom scoate cașul din săculeț și îl vom turna peste o pânză curată și cu aceasta pânză îl vom pune intro oala smălțuită, la fundul aceste oale vom pune 2 bucați de lemne tăiate, și de asupra acestor lemne vom așeza un capac de scândura rotundă. Luând pânză cu caș vom așeza pe acest capac indoind colțurile pânzei de asupra moșororului de caș acuperindu cu o scândură rotundă in felul de mai sus. Oala se va pune la un loc uscat nic de cum la loc umed, punând de asupra cașului o greutate (La 1 kg. caș o greutate 10—12 kg.) lăsând timp 24 oare. Zerul compus dedesubtul scândurilor 1—2 îl vârsam afară (Oala gaurita sau fără fund pentru acest scop este mai acceptabil.) După aceasta vom lua jos greutățile vom scoate moșorouil așezându-l intro camera uscată timp de 2 zile, după trecerea acestor 2 zile cașul va prinde puține coaja și vom incepe al săra, la sărarea cașului vom procede in mod foarte simplu. Vom lua o oale mai mare, vom turna apă căldicica vom pune atâta sare eventual dacă in aceasta apa sărată vom pune un ouă de gaine sa nu se scufunde. (La 10 kg. apă vom pune 1¹/₂ kg. sare.) Vom lasă cașul in aceasta apa sarata timp de 24 oare, scoțindu-l afară îl vom sterje cu pânză curată. Acest moșoroi de caș inca umed îl vom presare cu sare cernută fină, îl așezam pe o scândure curata, acoperindu-l cu o sita și îl punem in pivnița pentru ca se fermenteze. Fermentarea cașului durează circa 4—6 săptămân și numai atuncea este bun dacă capată o culoare alba ca slănina, ca sa avem un caș de o calitate superioare vom proceda in condițiunile de mai sus. Cheagul LACTIL Dr. Biró este un preparat omogen ca atare procedând exact la prepararea cașcavalului vom obține cașcaval după sistemul Elvetian cu gaurice având un gust foarte bun așa dar ca munca economului va fi rasplatit din belșug. La fabricarea cașcavalului tot mereu trebuie să ținem vasele curate, cașcavalul care stă in pivnița la fermentare in fie care zi îl vom scoate afară, îl vom sterje cu pânză curată, părțile unde aprins puțin mucigai îl vom sterje cu sare la așezare pe scandura îl vom pune invers.

Calilatea cheagului LACTIL Dr. Biró esre ireproșabila, după 1/2 ani folosire are efectul lui sigur.

Prețul unei sticle de 1 kg. Lei . . . 100.—

„ fără „ „ 1 „ Lei . . . 90.—

Depozit general: Farmacia și Laboratorul chimico farmaceutic Dr. Biró Cluj.

Atențiune: Domni agricultori pot folosi pentru stărpitrea guzganilor, șoari-celor de câmp preperatul „TITAN” preparat in laboratorul mea din ceapa de mare, efect absolut sigur, având scrisori de mulțumire de la mari și mici agricultori.

Prețul unei cuti Lei 30.—

szakmunkásokat, vagy igyekezzünk azok részese-
sedési arányát lejjebb szállítani.

A dohánytermeléssel foglalkozóknak azon-
ban nem szabad figyelmen kívül hagyni azt,
hogy dohányt az állam részére termelünk. A
dohány monopol cikk lévén, azt csak a mono-
polon keresztül értékesíthetjük.

Állatexportvásárok.

Korábban már megemlékeztünk a föld-
mivelésügyi miniszter azon értékes tervéről,
amely szerint a határhoz közelebb fekvő váro-
sokban az élőállatkivitel elősegítése érdeké-
ben kiviteli vásárokat rendeznek s az ezeken
vásárolt állatok határon való gyors és akadály-
talan átszállítása biztosítható. Ma, amikor az
ipari és mezőgazdasági cikkek forgalmi értéke
közötti aránytalanság a romániai, de különösen
az erdélyi mezőgazdasági termelés végveszély-
ére oly katasztrofális mérvet öltött, örömmel
kell fogadnunk minden olyan törekvést,
mely élőállatfeleslegünk jobb értékesítésével
kecsegtet.

A romániai közgazdasági és külkereske-
delmi viszonyok közepette azonban kétségek
között tekintünk a kiviteli vásárok eredménye-
sége elé. Az élőállatkivitel megindítása több,
ez esetben igen súlyos előfeltételtől függ. A
kivitel biztosításánál egyik legfontosabb köve-
telmény állategészségügyi egyezmények kötése.
Ugyancsak a külkereskedelmi szerződések kö-
tésénél is külön tekintettel kell lenni az állatkivi-
telre. Nálunk — sajnos — nemcsak ezek a tekin-
tetek nincsenek meg, hanem úgy kereskedelmi
szerződéseink, mint állategészségügyi egyezme-
nyeink is hiányzanak. Ami pedig az export
belföldi lebonyolításának kérdését illeti, az csak
is kedvezményes vasúti fuvardíjak, megfelelő
mennyiségű és minőségű kocsi mellett
oldható meg. Nagy és nem utolsó akadály
az állatexport megindulásának a magas kivi-
teli vám. Ezeken kívül a külföldi kereskedők
szervezettségével szemben kereskedőink majd-
nem teljesen szervezetteknek tekinthetők. A
vásárok megvalósításánál, mint drágító faktor
jön számításba az adminisztráció, az állatok
ki- és berakása, táplálása stb. Megoldásra
vár a vámhitel kérdése. Itt még azt sem
szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy keres-
kedelmi és közgazdasági viszonyaink ahhoz
nagyon fejletlenek, hogy kiskapaink távolabb-
ról is részt vegyenek a vásárokon. Az export-
vásárok igen helyes gondolatát, melyet maga
a miniszter vetett fel, csak úgy lehetne meg-
valósítani, ha ahhoz az előfeltételek megvol-
nának.

V. J.

EGYLETI ÉLET

Tagdíjnyugtázás. Az E. G. E. titkári-
hivatalához a következő összegek küldettek be:

Alapító tagdíjrészlet címén 1000 leit fizetett:
Kratochvíl Arthur Gyulafehérvár.

1925. évre 100 leit tagdíjat fizetett: dr. Domahidy
Pál Domahida.

1926. évre 200 leit tagdíjat fizetett: dr. Domahidy
Pál Domahida, Nagy Sándor Hegyközsétszár (150 le),
Róm. kath. Papnevelde Gyulafehérvár (100 le), dr. Cs.
Jelen Gyula Kolozsvár.

1926. évre 100 leit E. G. pótdíjat fizetett: Nagy
Sándor Hegyközsétszár, dr. Cs. Jelen Gyula Kolozsvár.

1927. évre 200 leit tagdíjat fizetett: dr. Domahidy
Pál Domahida, dr. Gyertyánffy László Győr, Róm.
kath. Papnevelde Gyulafehérvár, dr. Cs. Jelen Gyula
Kolozsvár.

1927. évre 150 leit tagdíjat fizetett: Nagy Sándor
Hegyközsétszár, Bányai János Székelykeresztúr.

1927. évre 150 leit E. G. pótdíjat fizetett: dr.
Domahidy Pál Domahida (75), Nagy Sándor Hegy-
közsétszár, dr. Gyertyánffy László Győr, Bányai János
Székelykeresztúr, Róm. kath. Papnevelde Gyulafehérvár,
Kenderessy Ernő Felsőszálláspatak, dr. Cs. Jelen Gyula
Kolozsvár, Gyerkó Márton Marosvécs.

1928. évre 150 leit tagdíjat fizetett: Gyerkó
Márton Marosvécs.

A Cukorrépatermelők Szövetségéhez
eddig Mezőszentmárton, Királyfalva, Nagynyu-
las, Nagyernye, Sáromberke, Gernyeszeg, Pe-
tele, Szászrégen, Marosvásárhely, Marosiudas,
Felvinc, Maroscsapó stb. községekből beérke-
zett szövetségi ellenőri jelentésekből megállá-
pítható, hogy az idén a cukorrépa átadások
simán és komolyabb differenciák nélkül indul-
tak meg. Indokolatlan levonások ugyan előfor-
dultak, többnyire azonban próbatisztítások he-
lyett újbóli takarítással intézték el simán a dif-
ferenciákat. Az ellenőrök jelentése szerint az
idén a gyár vezetősége sokkal több megértés-
sel viseltetik a Szövetség önzetlen és köz-
érdekű akciója iránt, ami a felszólalások azon-
nali és méltányos elintézésében is megnyil-
vánul.

Törvények, rendeletek.

Az új házakat csak a folyó évre men-
tesítik a globális adó alól. Az új építkezé-
sek adókedvezményéről szóló Trancu Jasi-féle
törvényt eddig nem léptették életbe, mert mó-
dosítani akarták. A pénzügyminiszter most
elhatározta, hogy addig is, amíg a revíziót
megejtik, a törvényt életbe lépteti. A globális
adó alól való mentesítés azonban csak a folyó
évre fog szólni, mert a módosítás kapcsán
ezt a soknak vélt kedvezményt meg fogják
szüntetni.

IRODALMI SZEMLE

Szövetkezeti irodalmi pályázat. A Han-
gya Szövetkezetek Központja a szövetkezeti
eszmének Erdélyben való népszerűsítése cél-
jából 4 pályatételt tűzött ki és pedig: 1. „Szö-
vetkezeti katedra” címen kidolgozandó kérdések-
ben és feleletekben a szövetkezet fejlődése,
lényege, előnyei az erdélyi viszonyokra stb.
Pályadíj 5000 le. 2. *Elbeszélés*, vagy más szép
próza mű. 5 pályadíj 1000—1000 le. 3. *Szav-
alásra alkalmas szövetkezeti gondolatokban
buzdító költemény.* Pályadíjak: 1500 le, 1000
le, 500 le. 4. *Éneklésre és megzenésítésre
alkalmas dalszöveg.* Pályadíj: 1500 le. A pá-
lyaművek beadásának határideje folyó évi de-
cember 1. A pályázati hirdetmény teljes szö-
vege megjelent a Szövetkezés c. Nagynyeden
megjelenő lap 40—41. számában).

Kisebb szakközlemények

A kártékony rovarok ellen október
hónapban végzendő munkálatok. Ha eddig
még nem történt meg, ugy most kell a buza,
rozs és árpa őszi vetéshez szükséges magvakat
vetés előtti vagy *Uspulun-Universal nedves
páccal*, vagy *Tillantin szárazpáccal* csávázni.
Különös figyelmet kell fordítani a rozs csává-
zására, hogy megőrizhessük a hópenésztől,
amely benne minden évben nagy pusztítást
végez. A csávázás megóvjá egyúttal az árpát
a kőszögőtől, a rozst pedig a rozs szárúszög-
őtől. A vetés előtt igen fontos még a mezei
egerek kiirtása *Zelio méreggolyókkal*, az e
célra való szórópuska segítségével. — Az istál-
lókat, mielőtt az állatállományt bennük télire
elhelyezzük, rendbe kell hozni és újra be-
meszelní, mely alkalommal a falak és a levegő
fertőtlenítése céljából vegyítsünk a mézoldatba
Caporitot. Az istállók és ólak faalkatrészeinek
javításánál, ujtásánál, vagy tisztításánál mossuk
ezeket le *Antinonninnal*, hogy megőrizhessük
a rothadástól és penészedéstől. Mielőtt az állat-
állományt az istállókban télire elhelyezzük,
mossuk le *Certanoldattal*, hogy a rajtuk elős-
kődő férgektől megszabaduljanak. — Legké-
sőbb október közepeig lássuk el valamennyi
gyümölcsfát meilmagasságban „Höchst“-i her-
nyóenyvel bekenet hernyóenyvgyűrűvel, amely
megakadályozza, hogy a téli araszoló nősténye
ne kuszmasson fel a fákra. A gyümölcszedés-

nél gondosan kell arra vigyázni, hogy ne ma-
radjon rothadt gyümölcs a fák alatt, ezeket el-
 kell égetni. A vértelvektől megtámadott helye-
ket, amelyek a fehéres folyadékról ismerhetők
fel, ecseteljük be *Aphidonnal*. Hogy a fiatal
növénnyeket a vadak pusztításaitól megvédhes-
sük, alkalmazzuk a „Höchst“-i védőszert.
(Wildverbissmittel).

Vegyes közlemények

Meghúzzák a lélekharangot a vidéki
kisbankok felett. Az új banktörvény ki akarja
végezni azokat a kisbankokat, amelyeknek alap-
tőkéje 5.000.000 L. alatt van azzal az indoko-
lással, hogy azokból az intézetekből csak a ve-
zérigazgatónak és jogtanácsosának van haszna.
A kérdést nem lehet ilyen könnyen elintézni
azonban, mert az éremnek is két oldala van.
A nagybanknak más a hivatása, mint a kicsinek.
A kisbank olyan kisemberek hiteligényeit elé-
gíti ki, akik egy nagy bank vezérigazgatójának
színe elé nem járulhatnak. Másak az üzletfelek,
más az üzletkör. Ma a kisbankok nem élvez-
nek a Banca Națională-tól visszleszámitolási hit-
elt, vagy egyéb kedvezményt, valamennyien
saját tőkékükből élnek és dolgoznak. A kisban-
kok előtt három út áll: 1. Tőkéküket felemelik
5.000.000 L.-re, 2. fuzionálnak más intézetekkel,
vagy 3. felszámolnak. A mai pénzügyi viszony-
ok között a tőkeemelés igen nehéz kérdés.
A fuzió által centralizálódik a banküzlet, a fel-
számolás esetén pedig felburjánzik az uzsora-
kamatok mellett a magánkölcson. A legtöbb
erdélyi kisbank a földműves és kisiparos hitel
szükségletét látta el. A bevezetni szándékolt
új rendszer mellett a falusi nép kölcsönhöz is
csak ügyvéd közbenjárásával fog hozzájutni és
a kölcsön megszerzése érdekében egy külön
kölcsönösszeget kell majd felvennie. Előbbre
való kérdés volna a lei stabilizálása, pénzügyi
viszonyok szanálása, mint a bankélet kormány-
zása, amely a nyomorúságos helyzetet még
nyomorúságosabbá fogja tenni a kisemberek
számára. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a tör-
vény nem vonatkozik majd a Gazdasági és Hi-
telszövetkezetek Szövetségének tagjai sorába
tartozó falusi hitelszövetkezetekre.

A kolozsvári kereskedelmi kertészek
szervezkedése. A kolozsvári kertészek érde-
keik védelme céljából elhatározták, hogy szer-
vezkedni fognak és e célból Kolozsvárra no-
vember hó 13 ra gyűlést hívtak egybe, ame-
lyen a megalakulás kimondása után megvá-
lasztják a szervezet vezetőségét, megbeszél-
ik a kertészegédképzés feltételeit és a kertészeti
termékek jobb értékesítési módjának lehetősé-
geit.

Az idej cukor- és répaárak. A „Con-
sum” közli, hogy az igazságügyminiszterium
kebelében működő cukorbizottság e héten ple-
naris ülést tart, amelyen az albizottság javaslatai
kerülnek tárgyalás alá. Ezen az ülésen állapítják
meg az 1927—28. évi kampány arait és mind-
azokat a feltételeket, amelyek a kereskedelmet
szabályozzák. Ehez a hírhez az a megjegyzé-
sünk, hogy ezeket az árakat tulajdonképpen már
februárban fixirozta a cukor-bizottság, ez alka-
lommal csak a tavasszal megállapított árszabá-
lyozó körülményeket mérlegelik és azok alap-
ján állapítják meg a gyárak által fizetendő át-
vételi összegeket.

A Szatmármegyei Gazdasági Egylet
igazgató választmánya folyó évi október 19-én
Szatmáron ülést tart.

Bánátnban és Erdélyben állatértékesítő
szövetkezeteket készülni alakítani a bukaresti
Frigul S. A. cég, melynek Biharpuspöki határ-
közsgben vagóhidja van. E szövetkezetek len-
nének hivatva a kiskapadák s általában a falvak
állatfeleslegét összevásárolni s Biharpuspökibe
küldeni, ahol az állatok egyrésze vágásra ke-
rülne, az arra alkalmasak pedig élő állapotban
exportáltatnának. A Frigul a kiskapadákknak a

piaci ár 80 o/o-át fizetné azonnal, a 20 o/o-ot a végelszámoláskor.

Felülvizsgálják az agrárpanaszokat. A birtokbárményezések kérdésében a kerületi agrárbizottságokhoz a Casa Centrala körrendeletet küldött, amelyben elrendeli az összes panaszoknak alapos megvizsgálását. Ugyancsak ez a körrendelet előírja azt is, hogy a birtokbárményezések alkalmával az igényjogosultaknak egyik helyről a másikra való költöztetése, kicserélése a legszigorúbban tilos. *A jelenlegi beosztás és birtokbárményezésre való elhelyezkedés végleges és meg nem változtatható.*

Kertészeti kiállítást rendez november hó folyamán Bukaresztben a román kertgazdasági társaság a földművelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatása mellett.

Szolnokdobokamegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmányára f. hó 25 én Désen ülést tart. Gyűlés után méhészeti vándorgyűlés lesz.

A magyarországi cukorrépatermelők pressziója a cukorgyárakra. A magyarországi cukorrépatermelők kérelemmel fordultak a kormányhoz, hogy a cukorvédővám előnyeit a termelőknek is terjessze ki olyan módon, hogy a gyárakat kötelezze a védővám nagyságának megfelelő magasabb répaár fizetésére. Kértek továbbá a kormányt, hogy a cukorgyári iparnak nyújtott azok a vasúti szállítási kedvezmények, amelyek mintegy hetven milliárd koronát tesznek ki, ne adassanak meg mindaddig, míg a gyárosok érdekeltsége a cukorrépatermelők képviselőivel egységbe nem jut.

A jugoszláv cukorrépatermelők most tárgyalnak a folyó évi termelésű cukorrépa átvételi áráról. Az uverbázi cukorgyár 24 dinár és 45 para alapárát fizet, ami azonban még mindig 13 dinárral kevesebb, mint a szomszédos államokban fizetett répaárak. A bácskai répaért Jugoszláviában 36 dinár alapárát fizetnek. A tárgyalások folyamatban vannak, végleges döntés még nem történt. (1 dinár = 2'86 L.)

* Minden háztulajdonos és szőlőgazda, akinek alkalmas területük van, gyümölcsöt és szőlőt termeljen. Az ültetéseket legcélszerűbb, ha ősszel végezzük, mert tapasztalat szerint fejlődésük sokkal szebb és fogamzásuk biztosabb. Ezen célra alkalmas gyümölcsfák és szőlőültvények dírekttermő gyökerező szőlővessző, minden fajban jutányos árban beszerezhetők. Székely Gábor és Társa szőlőültvény telepen, Diosig in Bihar (Bihardíszeg). Megkeresésekre árajánlattal készséggel szolgálunk. Saját érdeke megrendelését idejében megtenni. Egy-letli tagoknak 10% engedmény. 3684

PIAC

A nagysármási országos marha vásár a legutóbbi vásárok egyik legelevenebbje volt. A felhajtás nem volt kisebb a szokottnál s főképen az erdélyi magyar fajta volt képviselve. Nagyobb vásárlások történtek sertésből. Selejtes marhát a katonaság számára vásároltak. A vásáron nagyváradi, mármarosai, bukaresti kereskedők jelentek meg. Exportra alig történt vásárlás. Hizott ökör párja 25—27,000 lej, igás ökör párja 17—22,000 lej, tulkok párja 10—13 ezer lej között ingadozott. Fejős tehén 7—10 ezer lejért, szopómalac 100—120 lejért kelt el drb.-onként. A vásáron a szarvasmarha- és sertésárak emelkedtek némileg. Legforgalmasabb a sertés- és marhavásár volt. Bukarestbe 2 vagon sertést szállítottak.

Gabonaárak métermázsánként feladó-állomásról: buza Erdélyben és Bánátban 720—730, rozs 630—640, takarmányárpa Erdélyben és Bánátban 550—560, sörárpa Mezőségen 610, Barcaságban 639—640, kukorica új Erdélyben 420—430, régi 520—530. Bánátban új 450—460, régi 550—560 lej. Z b ára emelkedett.

A heremag-üzlet pang, minek oka abban keresendő, hogy 4 héttel hamarabb történt az idén a betakarítás. A kínálat nagy és amint

hűvösebbre, vagy esőre fordul az idő, a vásárlás is megindul, mert a kereskedők igyekezni fognak az időjárásnak még kedvezőle- nebbre való fordulása előtt bevásárolni szük- ségletüket. Míg az idő jó s a kínálat tart, az árakat leszorítják. Ajánljuk gazdársainknak, hogy az eladásokat ne siessék el, mert a ki- tartásnak meg lesz a gyümölcse. Ma 40 lejes árakról beszélnek 45 lejig, de nem szívesen vásárolnak.

APRÓHIRDETÉSEK.

20 évet egyetlen állás- ban töltött nagy uradalom volt vezetője, az erdő és mezőgazdaság minden ágát értő kereskedelmi és pénzügyi ismeretekkel, meg- felelő elhelyezkedést keres. Állását teljes kislaj- títás miatt vesztette el. Fix adminisztrációra átvenne birtok és vagyon kezelést. Legjobb ajánlatok. Érdek- lődések 1348 szám alatt a lap kladóhivatalába kéret- nek. 87.

Mendl Jakab Blaj-Ba- lázsfalva városban fekvő szeszgyárral és hízaladával

kapcsolatos gazdaságába nőllen ispan kerestetik azonnali belépésre. 89.

Csöb éves gyakorlat- tal rendelkező nős gazda- tást, a mezőgazdaság állat- tenyésztés, gazdaságszám- tartásban teljes jártasság- gal, több évi nagyobb szőlő és mezőgazdaságban szerzett tapasztalattal állást keres. Gyümölcsösök keze- lése, konyha-kertészet, ame- rikai és oltványtelepek, valamint pincegazdaságok vezetésére is vállalkozik. Cím a Kladóban.

INTÉZŐI állás töltendő be.

Pályázzanak a gazdasági fizem minden ágá- ban megfelelő elméleti és gyakorlati ismeret- tekkel bíró, önálló vezetésben jártas egyének. Kérek a személyazonossági adatokról, csa- ládi állapotról, elméleti és gyakorlati ismeret- tekről, eddigi működéséről szóló életle- írást eredeti okmányok nélkül a fizetési igény megjelölésével. Próbaszolgálat köte- lező. Személyes jelentkezés mellőzendő. Ma- gyar nyelvtudás kötelező. Cím a Kladóban.

MEZŐGAZDÁK!

Aki ment akar maradni károsó- dástól, az csávázza mindennemű vetőmagját a német gyártmányu

USPULON-UNIVERSAL

páccal

(azelőtt TILLANTIN nedves pác) vagy

TILLANTIN

száraz páccal.

Ezek a szerek, amellelt, hogy el- pusztítják az üszög sporáit, még a csiraképeségre is előmozdító- lag hatnak, gyorsabb csirázást és erőteljesebb fejlődést biztosítanak.

Kaphatók minden mezőgazdasági szövetkezetnél és a szakmabélti fizetben vagy alábbi cégnél:

„ROMANIL“ A. O.

Timisoara, I. Bánáti palota. 3949

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvtárs. Cluj-Kolozsvár, Piata Unirel (volt Mátyás király-ter) 7. sz.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. — Saját tőkél 77 millió lej. Affiliált intézetei: Tordaaranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhely- megyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár Rt. Szászrégenben és Néphank Rt. Bánffygyúdon. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Áruaktárral a vasu mellett. 3905

Gyümölcsfák,

bogyósgyümölcsűket, díszfákat, díszcserjéket,

oltott rózsákat, díszfenyőket, gyümölcsfa- alanyokat,

szőlőültvényeket

és alanyvesszőket ajánla- nak ismert elsőrendű minőségben.

AMBROSI, FISCHER & Co.

Faiskolák és szőlőültvénytelepek R.-T. Alud-Nagyenyed.

Odvosi 3. sz őszi buza

Eredeti nemesített, bőven termő, a rozsdának és megdőlésnek ellentálló, jó lisztet adó vörös- kalászu buza fajta.

Miután a nemesítő gazdaság termése már elvan adva és a sofronyai szaporító gazdaság termésének értékesítésével az aradi

„Mezőgazdák“ Kereskedelmi R.-T.

van megbízva, ezentul az összes megrendelések hozzájuk irányítandók.

„EXCELSIOR“ FAISKOLA

Gyümölcsfák,

minden fajtából

jók és olcsók!

Spárga, földieper, málna,

gledicsia, eperfa.

ION MARIAN

PIATRA-OLT

Jud. Romanati (megye)

Cséplőgarnitúrák.

A legújabb gyártmány, hosszú rázó- szerkezettel, duplasoros golyóscsap- ágyakkal, acélrárával, benzín- petro- leum-motorral, gőzgéppel párosítva

Malmigépek Ganz hengerek, sik- szíták, kombinált koptató- és tisztító gépek, daratisztító k stb.

malomátalakítások, Dieselmotorok kompresszor és kompresszor nélküli kivitelben.

Cornick-International

petroleum-traktor 3 vasu ekével.

Hosszu lejáratu fizetési feltételek. Gyári árak.

Román Gazdasági Gépkereskedelmi Rt.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T. Budapest romániai képviselete.

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 45.

Telefon: 151. Távirat: Locomobil.

3997